

České dráhy, a. s.
Divize obchodně provozní, o. z.
Odbor nákladní dopravy
a přepravy

Průvodce nákladní přepravou Českých drah

15. Změny v přepravě nebezpečných věcí RID v roce 2003

březen 2003

České dráhy, a. s.
Divize obchodně provozní, o. z.
Odbor nákladní dopravy a přepravy
Nábřeží L. Svobody 1222, 110 15 Praha 1

Průvodce nákladní přepravou Českých drah

15.

Změny v přepravě nebezpečných věcí RID s Českými drahami

březen 2003

OBSAH

Úvod	3
Zveřejnění podmínek pro přepravu nebezpečných věcí v ČR a u ČD	4
Změny v části 1.....	5
Změny v části 2.....	14
Změny v části 3.....	17
Změny v části 4.....	26
Změny v části 5.....	37
Změny v části 6.....	44
Změny v části 7.....	47

Úvod

Informace o změnách „Řádu pro mezinárodní železniční přepravu nebezpečných věcí (RID)“ a „Podmínek pro přepravu nebezpečných věcí s Českými drahami“

od 1. ledna 2003

Stanislav Hájek
bezpečnostní poradce ČD DOP

Tato pomůcka tematicky navazuje na předchozí „Informace o změnách“ z let 1996, 1998 a 2001. Je zpracována tak, aby čtenáře informovala o nejpodstatnějších změnách, které vstoupily v platnost od 1. ledna 2003. Je zpracována v době, kdy ještě nebyly k dispozici oficiální české texty, proto je pouze jakousi pracovní pomůckou a v žádném případě nenahrazuje oficiální předpisové texty.

Vlastní publikace změn v České republice proběhne ve 2 etapách:

- zveřejnění změny RID Ministerstvem dopravy ČR,
- zveřejnění změny v „Podmínkách pro přepravu nebezpečných věcí s Českými drahami“ formou výměny listů ve stávajícím předpise.

Č. j. 58 221/2002 – O21

V Praze dne 5. března 2003

Ředitel odboru nákladní dopravy a přepravy:

v z. JUDr. Lumír Thiel, v. r.

Zveřejnění podmínek pro přepravu nebezpečných věcí v České republice a u Českých drah

Překlad Řádu RID, jakož i jeho zveřejnění v České republice zajišťuje Ministerstvo dopravy ČR, odbor drah a železniční dopravy. Změna Řádu RID bude, jako již i v předchozích letech, zveřejněna ve Sbírce zákonů ČR.

České dráhy pro svoji potřebu, příp. i pro potřebu svých zákazníků, zajistí tisk změny vlastního předpisu pro přepravu nebezpečných věcí po železnici formou výměnných listů ve stávajícím předpise.

Předpis bude obsahovat:

- úplné znění Řádu RID, stav k 1. lednu 2003;
- zvláštní / multilaterální ujednání platná v ČR, které sjednala ČR, příp. ČD;
- podmínky platné pouze u ČD.

Část 1 Všeobecná ustanovení

V části 1 dochází například k těmto změnám:

1. V pododdíle **1.1.3.1 a)** dochází ke specifikaci pojmu „přepravy nebezpečných věcí prováděné soukromými osobami“, když se za takové přepravy nepovažují:
„*Nebezpečné věci ve velkých nádobách pro volně ložené látky (IBC), velkých obalech nebo cisternách se nepovažují za věci balené pro maloobchod*“.
2. V pododdíle **1.1.3.1 c)** je uvedeno, že neplatí pro přepravu radioaktivních látek.
3. Doplnuje se nový pododdíl **1.1.3.6 Nejvyšší celkové množství na vůz nebo velký kontejner** s následujícím obsahem:
„**1.1.3.6.3** Jsou-li nebezpečné věci téže přepravní kategorie přepravovány ve stejném voze nebo velkém kontejneru, platí nejvyšší množství na vůz nebo velký kontejner uvedené ve sloupci 3 níže uvedené tabulky.“
Ve vlastní tabulce, která se přesouvá, dochází k řadě změn.
4. V kapitole obsahující pojmy se doplňují nové, případně se některé stávající pojmy mění, jako například:
  - **Kryogenní nádoba:** Přemístitelná tepelně izolovaná tlaková nádoba pro přepravu hluboce zchlazených zkapalněných *plynů* s vnitřním objemem nejvýše 1000 litrů;
  - **Láhev:** Je přemístitelná tlaková nádoba s vnitřním objemem nejvýše 150 litrů;
  - **Obaly na aerosoly pod tlakem:** *Nádoba* na jedno použití, která odpovídá ustanovením oddílu 6.2.2, vyrobená z kovu, skla nebo plastu, obsahující stlačený, zkapalněný nebo rozpuštěný *plyn* s nebo bez kapaliny, pasty nebo prášku a vybavená rozprašovacím zařízením, které umožňuje rozprašení obsahu v podobě rozptýlených tuhých nebo kapalných částic v plynu, nebo v podobě pěny, pasty či prášku, nebo v kapalném nebo *plynném* stavu.
  - **Svazek lahví (klec):** Jednotka složená z *lahví*, které jsou vzájemně pevně spojeny a propojeny sběrným potrubím a která je přepravována jako nedělitelná jednotka. Celkový vnitřní objem nesmí přesáhnout 3000 litrů; u svazků lahví (klecí) určených pro *přepravu* nebezpečných plynů třídy 2 (skupiny, které podle odstavce 2.2.2.1.3 začínají písmenem T) je tento vnitřní objem omezen na 1000 litrů.
  - **Tlakový sud:** Svařovaná přemístitelná tlaková nádoba s vnitřním objemem větším než 150 litrů a nejvýše 1000 litrů [např. válcová *nádoba* vybavená obručemi pro válení, kulatá *nádoba* na ližinách.
  - **Velká láhev:** Bezešvá přemístitelná *tlaková nádoba* s vnitřním objemem větším než 150 litrů a menším než 3000 litrů.
  - **Záchranný obal:** Zvláštní obal, v němž jsou uloženy poškozené, deformované nebo netěsnící kusy s *nebezpečnou věcí* nebo *nebezpečnými věcmi*, které se rozsypany nebo unikly, aby se přepravily k obnově nebo k likvidaci.
  - **Zkušební tlak:** Tlak, který by se měl použít v průběhu první nebo opakované tlakové zkoušky [viz také výpočtový tlak, vyprazdňovací tlak, plnicí tlak a nejvyšší provozní tlak (přetlak)].
  - Pojem „**Biologický/technický název**“ se nahrazuje pojmem „**Technické pojmenování**“ s tímto obsahem: „**Technické pojmenování:** Uznávané chemické pojmenování, případně uznávané biologické pojmenování, nebo jiné pojmenování, které

se obvykle používá ve vědeckých a technických příručkách, časopisech a textech (viz odstavec 3.1.2.8.1.1).“

- **Inspekční místo:** Nezávislé inspekční a zkušební místo schválené příslušným úřadem.
- **Kontrolní teplota:** Nejvyšší teplota, při níž mohou být organický peroxid nebo samovolně se rozkládající látka bezpečně přepravovány.
- **Kritická teplota:** Teplota, nad níž se látka nemůže vyskytovat v *kapalném* stavu.
- **Nouzová teplota:** Teplota, při které se při výpadku teplotní kontroly musí přijmout nouzová opatření.
- **Provozovatel železniční infrastruktury:** Každá veřejná organizace nebo podnik, kterému je zejména svěřeno zřizování a údržba železniční infrastruktury a řízení provozu a zabezpečovacích zařízení.
- **Provozní tlak:** Tlak vyvinutý stlačeným plynem při vztažné teplotě 15 °C v plně tlakové nádobě.
- **Vyvinutý tlak:** Tlak obsahu *tlakové nádoby* při teplotní a difúzní rovnováze.
- **Vzduchotěsně (hermeticky) uzavřená cisterna:** Cisterna, jejíž otvory jsou vzduchotěsně uzavřeny a které nejsou vybaveny *bezpečnostními (pojistnými) ventily*, průtržnými kotouči (membránami) nebo jinými podobnými bezpečnostními zařízeními. Cisterna vybavená *bezpečnostními ventily*, u které je mezi *bezpečnostním ventilem* a jejím vnitřkem umístěn průtržný kotouč, se považuje za vzduchotěsně uzavřenou.“

5. Doplnuje se nový pododdíl 1.4.3.6 „**Provozovatel železniční infrastruktury**“ s následujícím textem: „V rámci oddílu 1.4.1 se musí provozovatel infrastruktury postarat o to, aby byly vypracovány nouzové plány pro seřaďovací nádraží podle kapitoly 1.10“ (toto ustanovení bude platit od 1. ledna 2004).

6. V kapitole **1.6** je doplněno znění přechodného období pro předpis, který platil před 1. lednem 2003 s vysvětlující poznámkou pod čarou:
„*Pokud není předepsáno něco jiného, smí být látky a předměty RID přepravovány až do 30. června 2003 podle ustanovení RID platných do 31. prosince 2002. Vydání RID platné od 1. července 2001.*“

7. Dále se doplňují přechodná ustanovení pro cisternové vozy:

1.6.3.8 „Pokud se na základě změn v RID změnila určitá oficiální pojmenování pro přepravu plynů, nevyžaduje se změna pojmenování na štítku cisterny nebo na nádrži cisterny (viz odstavec 6.8.3.5.2 nebo 6.8.3.5.3) za předpokladu, že pojmenování plynů na cisternových vozech, bateriových vozech a vozech se snímatelnými cisternami nebo na tabulích [viz odstavec 6.8.3.5.6 b) nebo c)] bude přizpůsobeno při nejbližší opětovné prohlídce.“

1.6.3.18 „Cisternové a bateriové vozy, které byly vyrobeny před 1. lednem 2003 podle ustanovení platných do 30. června 2001, avšak neodpovídají předpisům platným od 1. července 2001, smí být používány i nadále. Přidělení kódů cisteren podle schválených konstrukčních typů a odpovídající označení musí být provedeno před 1. lednem 2011.“

1.6.3.19 „Cisternové vozy, které byly vyrobeny před 1. lednem 2003 podle předpisů platných do 31. prosince 2002, avšak neodpovídají ustanovením odstavce 6.8.2.1.7 a oddílu 6.8.4 b) zvláštní ustanovení TE 15 platným od 1. ledna 2003, smí být i nadále používány.“

- 1.6.3.22** „Cisternové vozy s nádržemi z hliníkových slitin, které byly vyrobeny před 1. lednem 2003 podle ustanovení platných do 31. prosince 2002, avšak neodpovídají ustanovením platným od 1. ledna 2003, smí být i nadále používány.“
- 1.6.3.23** „Cisternové vozy pro přepravu plynů UN-čísel 2073 a 3318, které neodpovídají ustanovením oddílů 5.3.5 a 6.8.4 e) zvláštní ustanovení TM 6 platným od 1. ledna 2003, smí být používány až do nejbližší zkoušky, nejdéle však do 31. prosince 2006.“
8. Obdobně jako pro cisternové vozy se doplňují a upravují přechodná ustanovení pro nádržkové kontejnery:
- 1.6.4.12** „Nádržkové kontejnery a MEGC, které byly vyrobeny před 1. lednem 2003 podle ustanovení platných do 30. června 2001, avšak neodpovídají předpisům platným od 1. července 2001, mohou být i nadále používány. Přidělení kódů cisteren podle schválených konstrukčních typů včetně odpovídajícího označení musí být provedeno před 1. lednem 2008.“
- 1.6.4.13** „Nádržkové kontejnery, které byly vyrobeny před 1. červencem 2003 podle ustanovení platných do 31. prosince 2002, avšak neodpovídají ustanovením odstavce 6.8.2.1.7 a oddílu 6.8.4 b) zvláštní ustanovení TE 15 platným od 1. ledna 2003, smí být používány i nadále.“
- 1.6.4.14** „Nádržkové kontejnery pro přepravu žíravých plynů UN 1052, UN 1790 a UN 2073, které byly vyrobeny před 1. lednem 2003 podle ustanovení platných do 31. prosince 2002, avšak neodpovídají ustanovení odstavce 6.8.5.1.1 b) platnému od 1. ledna 2003, smí být používány i nadále.“
9. Oddíl 1.8.5 „Hlášení o nehodách při přepravě nebezpečných věcí“ byl zcela přepracován.
- Pododdíl 1.8.5.1 byl upraven následovně:
„Dojde-li během přepravy nebezpečných věcí na území členského státu k vážné nehodě nebo mimořádné události, je dopravce, popřípadě provozovatel železniční infrastruktury, povinen zajistit, aby byla příslušnému úřadu dotčeného členského státu předložena zpráva podle vzoru předepsaného v pododdíle 1.8.5.4.“
  - byly doplněny nové pododdíly 1.8.5.3 a 1.8.5.4 s následujícím obsahem:

1.8.5.3 Povinnost podat zprávu o události podle pododdílu 1.8.5.1 nastane, pokud unikly nebezpečné věci nebo hrozilo bezprostřední nebezpečí jejich úniku, čímž došlo k ohrožení osob, majetku nebo životního prostředí, nebo k nehodě byly přizvány orgány a je splněno jedno nebo více z následujících hledisek:

Ohrožení osob je událost, při které nastane smrt nebo zranění v bezprostřední souvislosti s přepravovanou nebezpečnou věcí a zranění

    - a) vede k intenzivní léčbě,
    - b) má za následek nejméně jednodenní pobyt v nemocnici, nebo
    - c) má za následek pracovní neschopnost trvající nejméně 3 po sobě jdoucí dny.

Únikem látky se rozumí, jestliže uniknou nebezpečné věci

    - a) přepravní kategorie 0 nebo 1 v množství větším než 50 kg nebo litrů,
    - b) přepravní kategorie 2 v množství větším než 333 kg nebo litrů, nebo
    - c) přepravní kategorie 3 nebo 4 v množství větším než 1000 kg nebo litrů.

Za únik látky se také považuje, jestliže vzniklo bezprostřední nebezpečí úniku látky v množství výše uvedeném. Zpravidla lze předpokládat, že nádoba na základě poškození není vhodná pro další přepravu nebo z jiných důvodů nezajišťuje dostatečnou bezpečnost (např. deformací cisterny nebo kontejneru, převrácením cisterny nebo požár v bezprostřední blízkosti).

Dojde-li k nehodě při přepravě nebezpečných věcí třídy 6.2, předkládá se zpráva o nehodě vždy.

Dojde-li k nehodě při přepravě radioaktivních látek třídy 7, považuje se za únik látky:

- a) každý únik radioaktivní látky z kusů,
- b) ozáření, které vede k překročení pravidel pro ochranu zaměstnanců nebo veřejnosti před ionizujícím zářením [Schedule II – IAEA Safety Series No. 115 – „International Basic Safety Standards for Protection against Ionizing Radiation Sources“ (Mezinárodní základní bezpečnostní zásady pro ochranu před zdroji ionizujícího záření)].
- c) pokud nastane důvod se domnívat, že nastalo významné snížení bezpečnostních funkcí kusu [těsné uzavření (kontejnment), stínění, ochrana před teplem nebo kritický limit], které způsobilo, že kus není vhodný pro další přepravu bez přijetí dodatečných bezpečnostních opatření.

Škody na majetku nebo životním prostředí nastanou, pokud dojde k úniku nebezpečných věcí v libovolném množství a odhadovaná škoda převyšuje 50 000 €. Nezohledňují se přitom škody na poškozených dopravních prostředcích s nebezpečnými věcmi a na infrastruktuře dopravy.

Za účast orgánů se považuje, pokud se do nehody nebezpečných věcí přímo spojily úřady nebo zásahové jednotky a pokud následovala evakuace lidí nebo uzavření veřejných dopravních komunikací (silnice/železnice) v délce trvání alespoň 3 hodiny vyvolané nebezpečím vycházejícím z nebezpečných věcí.

Příslušný úřad může popřípadě vyžadovat další věcné informace.

- Vzor zprávy o nehodě při přepravě nebezpečných věcí:

Zpráva o nehodě při přepravě nebezpečných věcí podle oddílu 1.8.5 RID/ADR

Dopravce/provozovatel železniční infrastruktury: .....
Adresa: .....
Kontaktní osoba: ..... Telefon: ..... Telefax: .....

[Tento první (krycí) list musí příslušný úřad oddělit před dalším postoupení zprávy.]

1. Dopravce						
☐ železniční číslo vozu (není závazné)			☐ silniční poznávací značka vozidla (není závazné)			
2. Den a místo nehody						
Rok: 20.....		Měsíc:		Den:		Hodina: .....
Železnice ☐ nádraží ☐ seřadovací nádraží ☐ nakládací/vykládací/překládkové místo obec/stát: ..... nebo ☐ širá trať: číslo tratě: ..... kilometr:			Silnice ☐ mimo obec ☐ nakládací/vykládací/překládkové místo ☐ ulice Obec/stát:			
3. Místopis						
☐ stoupání/klesání ☐ tunel ☐ most/podjezd ☐ křižovatka						
4. Zvláštní povětrnostní podmínky						
☐ déšť ☐ sněžení ☐ náledí ☐ mlha ☐ bouřka ☐ silný vítr teplota: ..... °C						
5. Popis události						
☐ vykolejení/vyjetí z vozovky ☐ střet (srážka/náraz) ☐ převrácení/překlopení ☐ požár ☐ výbuch ☐ únik látky ☐ technická závada Další popis události:						
6. Postižené nebezpečné věci						
UN- číslo ¹⁾	Třída	Obalová skupina	Odhadované množství uniklé látky (kg nebo l) ²⁾	Druh obalu ³⁾	Materiál obalu	Způsob selhání obalu ⁴⁾
¹⁾ U nebezpečných věcí, které spadají pod hromadné pojmenování, proto které platí Zvláštní ustanovení 274, musí být navíc uvedeno technické pojmenování.				²⁾ Pro radioaktivní látky třídy 7 musí být udány hodnoty podle hledisek uvedených v pododdíle 1.8.5.3.		

³⁾ Musí být uvedeno jedno z následujících čísel: 1 obal 2 velká nádoba pro volně ložené látky (IBC) 3 velký obal 4 malý kontejner 5 vůz 6 vozidlo 7 cisternový vůz 8 cisternové vozidlo 9 bateriový vůz 10 bateriové vozidlo 11 vůz se snímatelnými cisternami 12 výměnná nástavba (cisterna) 13 velký kontejner 14 nádržkový kontejner 15 MEGC 16 přemístitelná cisterna	⁴⁾ Musí být uvedeno jedno z následujících čísel: 1 únik látky 2 požár 3 výbuch 4 selhání struktury materiálu
7. Příčina události (pokud je známa) ☐ technická závada ☐ zajištění nákladu ☐ provozní příčina (železniční provoz) ☐ jiná:	
8. Následky události <u>Osoby postižené událostí s nebezpečnou věcí:</u> ☐ mrtví (počet: .....) ☐ zranění (počet: .....) <u>Únik látky:</u> ☐ ano ☐ ne ☐ bezprostřední nebezpečí úniku látky <u>Škody na majetku / životním prostředí:</u> ☐ odhadovaná výše škod do 50 000 € ☐ odhadovaná výše škod nad 50 000 € <u>Účast orgánů / úřadů:</u> ☐ ano → ☐ evakuace lidí trvající nejméně 3 hodiny v důsledku nehody nebezpečné věci ☐ uzavření veřejných komunikací trvající nejméně 3 hodiny v důsledku nehody nebezpečné věci ☐ ne	

Príslušný úrad môže popřípadě vyžadovat další věcné údaje.“

10. Doplňuje se nová kapitola 1.10 „Interní nouzové plány pro seřaďovací nádraží“, která stanoví, že pro přepravu nebezpečných věcí v seřaďovacích nádražích je třeba vyhotovit interní nouzové plány.

Nouzové plány mají přispět k tomu, že při nehodách nebo mimořádných událostech v seřaďovacích nádražích všichni účastníci, kteří se budou podílet na odstraňování následků nehod, budou pracovat koordinovaně, aby následky nehody nebo mimořádné události měly minimální dopad na lidské životy a životní prostředí.

Toto ustanovení vstupuje v platnost 1. ledna 2004.

Všeobecná ustanovení

1.6 Přejícné podmínky

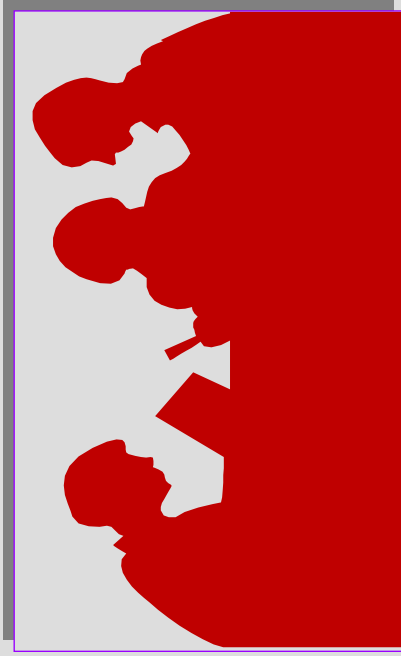
V nákladním listu je třeba při přepravě látek a předmětů RID do **30. června 2003** uvést podle odstavce 5.4.1.1.15, pokud se uskutečňuje přeprava podle RID, který platil do 31. prosince 2002 (vydání platné od 01. 07. 2001):

- **Přeprava podle RID, který platil před 1. lednem 2003.**

1.10 Interní nouzové plány pro seřadovací nádraží

Provozovatel železniční infrastruktury musí pro seřadovací nádraží do **01. 01. 2004** zpracovat „**interní nouzové plány pro seřadovací nádraží**“.

Je zpracován nový adresát povinností „Provozovatel infrastruktury“, který v rámci všeobecných povinností oddílu 1.4.1 má povinnost, aby dle nové kapitoly 1.10 „interní nouzové plány pro seřadovací nádraží“ zajistil jejich vyhotovení*).

*) Toto ustanovení vstupuje v platnost dnem 1. ledna 2004.

Část 2 Klasifikace

1. Je lépe vysvětleno u kterých tříd se používá obalová skupina:
„S výjimkou látek tříd 1, 2, 5.2, 6.2 a 7 a s výjimkou látek samovolně se rozkládajících třídy 4.1 jsou látky pro účely balení zařazeny do obalových skupin v závislosti na jejich stupni nebezpečí:
  - obalová skupina I: látky s vysokým nebezpečím;
  - obalová skupina II: látky se středním nebezpečím;
  - obalová skupina III: látky s nízkým nebezpečím.“
2. Dochází k novým definicím u plynů. Odstavec **2.2.2.1.2** je upraven následovně:
„Látky a předměty třídy 2 jsou rozděleny následovně
  1. *Stlačený plyn*: plyn, který je při přepravě v obalu ve stavu pod tlakem při teplotě $-50\text{ }^{\circ}\text{C}$ zcela plynný; tato skupina zahrnuje všechny plyny s kritickou teplotou nejvýše $-50\text{ }^{\circ}\text{C}$.
  2. *Zkapalněný plyn*: plyn, který je při přepravě v obalu ve stavu pod tlakem při teplotě nad $-50\text{ }^{\circ}\text{C}$ částečně kapalný. Rozlišují se:
plyn zkapalněný pod velkým tlakem: plyn s kritickou teplotou nad $-50\text{ }^{\circ}\text{C}$ až do $+65\text{ }^{\circ}\text{C}$; a
plyn zkapalněný pod nízkým tlakem: plyn s kritickou teplotou nad $+65\text{ }^{\circ}\text{C}$.
  3. *Hluboce zchlazený zkapalněný plyn*: plyn, který je při přepravě v zabaleném stavu pro svou nízkou teplotu částečně kapalný.
  4. *Rozpuštěný plyn*: plyn, který je při přepravě pod tlakem v zabaleném stavu rozpuštěn jako kapalina v rozpouštědle.
  5. Obaly na aerosoly pod tlakem a nádobky, malé, obsahující plyn (kartuše).
  6. Ostatní předměty, které obsahují plyn pod tlakem.
  7. Plyny, které nejsou pod tlakem, které podléhají zvláštním ustanovením (vzorky plynů).“
3. Je doplněn nový odstavec „2.2.2.1.6 Obaly na aerosoly pod tlakem (UN 1950), které jsou podle svých nebezpečných vlastností přiřazeny některé z následujících skupin:
  - A dusivé
  - O oxidující
  - F hořlavé
  - T jedovaté
  - C žíravé
  - CO žíravé, oxidující
  - FC hořlavé, žíravé
  - TF jedovaté, hořlavé
  - TC jedovaté, žíravé
  - TO jedovaté, oxidující
  - TFC jedovaté, hořlavé, žíravé
  - TOC jedovaté, oxidující, žíravé

Klasifikace obalů na aerosoly pod tlakem závisí na jejich vnitřním obsahu.

4. Ve třídě 4.1 dochází k řadě změn u samovolně se rozkládajících látek.
5. Ve třídě 5.2 se v seznamu již zařazených organických peroxidů doplňují nové organické peroxidy.

6. Ve třídě 6.2 dochází k úpravě definice „Diagnostický vzorek“, která zní následovně:
- „2.2.62.1.6** *Diagnostické vzorky* od lidí nebo zvířat jsou m. j. vylučované látky, výměšky, krev a krevní deriváty, tkáň a tkáňové tekutiny, které se přepravují k pokusným nebo výzkumným účelům, s výjimkou živých infekovaných zvířat.
- Diagnostické vzorky se přiřadí UN číslu 3373, ledaže pochází od pacienta nebo zvířete, který/é má vážnou nemoc (určitě nebo možná), která se snadno přímo i nepřímo přenese z jednoho na druhého a proti které není obvykle k dispozici účinná léčba a prevence; v tomto případě se přiřadí UN číslům 2814 nebo 2900.

- Pozn.:** 1. Krev, která byla odebrána za účelem transfúze nebo pro přípravu krevních výrobků, a krevní výrobky jakož i všechny tkáně nebo orgány, které jsou určeny k transplantaci, nepodléhají ustanovením RID.
2. Přiřazení k UN číslu 2814 nebo 2900 se provede na základě známého zdravotního stavu pacienta nebo zvířete, místních endemických podmínek, příznaků pacienta nebo zvířete, nebo posudku odborníka o stavu pacienta nebo zvířete.“

Klasifikace

Byly přepracovány ve třídě 2 používané definice pro „stlačené plyny“, „zkapalněné plyny“, „hluboce zchlazené plyny“ a „rozpuštěné plyny“.

1. **Stlačený plyn**
2. **Zkapalněný plyn**
  - pod vysokým tlakem zkapalněný plyn
  - pod nízkým tlakem zkapalněný plyn
3. **Hluboce zchlazený zkapalněný plyn**
4. **Rozpuštěný plyn**
5. **Obaly na aerosoly pod tlakem a nádoby malé, obsahující plyn (kartuše)**
6. **Ostatní předměty, které obsahují plyn pod tlakem**
7. **Plyny, které nejsou pod tlakem, které podléhají zvláštním ustanovením (vzorčky plynů)**

Část 3 Seznamy nebezpečných věcí, zvláštní předpisy a osvobození související s přepravou nebezpečných věcí balených v omezených množstvích

1. Pojem „Oficiální pojmenování pro přepravu“ je doplněn o některá nova ustanovení, která tento pojem dále vysvětlují. Jedná se o nové pododdíly:

„3.1.2.6 S výjimkou samovolně se rozkládajících látek a organických peroxidů a s výjimkou případů, ve kterých je uveden v kapitole 3.2, tabulce A, sloupci 2, v pojmenování velkými písmeny výraz <STABILIZOVANÝ>, se u látky, která by byla bez stabilizace pro přepravu zakázána na základě ustanovení pododdílů 2.2.X.2, protože za obvyklých přepravních podmínek je schopná nebezpečně reagovat, uvede výraz <STABILIZOVANÝ>, jako část oficiálního pojmenování pro přepravu (např. <JEDOVATÁ ORGANICKÁ KAPALINA, J. N., STABILIZOVANÁ>).

Pokud je pro stabilizaci takové látky použito řízení teploty, aby se zabránilo vývoji nebezpečného přetlaku, platí následující:

- a) pro kapaliny: (vyhrazeno);
- b) pro plyny: přepravní podmínky musí schválit příslušný úřad.

3.1.2.7 Hydráty smí být přepravovány pod oficiálním pojmenováním pro přepravu látek neobsahujících vodu.“

2. Pododdíl 3.1.2.6 se přečísluje na 3.1.2.8 a jeho znění se mění následovně:

„3.1.2.8.1 Oficiální pojmenování pro přepravu druhových/skupinových položek a „jinde nejmenovaných“ (j. n.) položek, kterým je v kapitole 3.2, tabulce A, sloupci 6 přiřazeno zvláštní ustanovení 274, se doplní technickým názvem věci, pokud upřesnění popisu věci nezakazují vnitrostátní předpisy nebo mezinárodní dohoda u látek, které podléhají kontrole, která přesný popis zakazuje. U výbušných látek a předmětů s výbušnou látkou třídy 1 smí být popis nebezpečných věcí doplněn dodatečným popisem pro udání obchodního názvu nebo vojenského pojmenování. Technické názvy se udávají v závorkách bezprostředně za oficiálním pojmenováním pro přepravu. Vhodné bližší určení, jako „OBSAHUJE“ nebo „OBSAHUJÍCÍ“, nebo jiné popisné výrazy, jako „SMĚS“, „ROZTOK“ atd., a procentní sazba technických součástí smí být rovněž používány. Např.: <UN 1993 HOŘLAVÁ KAPALNÁ LÁTKA, J. N. (OBSAHUJE XYLEN A BENZEN), 3, II>“.

3. Rovněž odstavec 3.1.2.6.1.1 se přečísluje na 3.1.2.8.1.1 a upravuje jeho znění:

„3.1.2.8.1.1 Technický název je uznávaný chemický název, popřípadě uznávaný biologický název nebo jiný název, které se obvykle používá ve vědeckých a technických příručkách, časopisech a textech. Obchodních názvů nesmí být za tímto účelem použito. U prostředků k potírání škůdců (pesticidů) smí být používána jen všeobecně používaná ISO – pojmenování, jiná pojmenování podle „The WHO Recommended Classification of Pesticides by Hazard and Guidelines to Classification“ a nebo pojmenování jejich aktivní(ch) součásti(i).“

4. V tabulce A se u položek, u nichž je v 6. sloupci uvedeno zvláštní ustanovení 640, nahrazuje toto číslo v závislosti na fyzikálních vlastnostech příslušné položky jedním ze zvláštních ustanovení „640A“ až „640J“ podle následujících zvláštních ustanovení:
- 640A: Pro látky obalové skupiny I s tenzí par při 50 °C vyšší než 175 kPa;
640B: Pro látky obalové skupiny I s tenzí par při 50 °C vyšší než 110 kPa ale nejvýše 175 kPa;
640C: Pro látky obalové skupiny II s tenzí par při 50 °C vyšší než 110 kPa, ale nejvýše 175 kPa;
640D: Pro látky obalové skupiny II s tenzí par při 50 °C nejvýše 110 kPa;
640E: Pro látky obalové skupiny II s výjimkou těch, které jsou vyjmenovány v 640F, 640G a 640H;
640F: Pro látky obalové skupiny III, viskozní, s bodem vzplanutí pod 23 °C a tenzí par při 50 °C vyšší než 175 kPa;
640G: Pro látky obalové skupiny III, viskozní, s bodem vzplanutí pod 23 °C a tenzí par při 50 °C vyšší než 110 kPa, ale nejvýše 175 kPa;
640H: Pro látky obalové skupiny III, viskozní, s bodem vzplanutí pod 23 °C a tenzí par při 50 °C nejvýše 110 kPa;
640I: Pro UN 1790 obsahující více než 85 % fluorovodíku.
640J: Pro UN 1790 obsahující více než 60 % ale méně než 85 % fluorovodíku.
640K: Pro UN 1202 (bod vzplanutí nejvýše 61 °C).
640L: Pro UN 1202 (odpovídající normě EN 590 : 1993 popř. s bodem vzplanutí podle EN 590 : 1993).
640M: Pro UN 1202 (s bodem vzplanutí od 61 °C do nejvýše 100 °C).
640N: Pro UN 2015 (s více než 70 % peroxidu vodíku);
640O: Pro UN 2015 (s více než 60 %, ale nejvýše 70 % peroxidu vodíku).
- Pokud je v tabulce uvedena jedno a totéž UN číslo v kapalném i tuhém stavu, pak musí být položka v kapalném stavu vždy uvedena nejdříve a až níže v tuhém stavu.

5. Ve vlastní tabulce dochází k velkému množství změn, ať už z důvodů vlastních změn, opravy chyb, příp. redakčních změn.

6. Vkládají se nové položky:

(1)	(2)	(3a)	(3b)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9b)	(15)	(18)	(19)	(20)
1950	OBALY NA AEROSOLY POD TLAKEM, žíravé	2	5C	2.2 + 8	190 625	LQ2	P204	MP9	1	CW9 CW12	CE2	28
1950	OBALY NA AEROSOLY POD TLAKEM, žíravé, oxidující	2	5CO	2.2+5. 1 + 8	190 625	LQ2	P204	MP9	1	CW9 CW12	CE2	285
1950	OBALY NA AEROSOLY POD TLAKEM, hořlavé, žíravé	2	5FC	2.1 + 8	190 625	LQ2	P204	MP9	1	CW9 CW12	CE2	238

UN číslo	Pojmenování a popis 3.1.2	Třída 2.2	Klasifikační kód 2.2	Obalová skupina 2.1.1.3	Nálepka k označení nebezpečí 5.2.2	Zvláštní ustanovení 3.3	Omezení množství 3.4.6	Obaly	Přemísitelné cisterny	Cisterny RID	Převážní kategorie 1.1.3.1 c)	Zvláštní ustanovení pro přepravu	Společná označení nebezpečí 5.3.2.3							
(1)	(2)	(3a)	(3b)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9a)	(10)	(11)	(12)	(13)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	
1153	ETYLENGLYKOLDIETYLETER	3	F1	II	3		LQ4	P001 IBC02 R001	MP19	T4	TP1	LGBF	2					CE7	33	
1372	Vlákna, živočišného nebo rostlinného původu, pražená, navlhčená nebo mokrá	4.2	S2																	
1387	Odpady vlněné, navlhčené	4.2	S2																	
1856	Hady, obsahující olej	4.2	S2																	
1857	Textilní odpady, vlhké	4.2	S2																	
3359	JEDNOTKA OBSAHUJÍCÍ PLYN	9	MT1			302														
3360	Vlákna, rostlinného původu, suchá	4.1	F1																	
3361	CHLORSILANY, JEDOVATÉ, ŽÍRAVÉ, J. N.	6.1	TC1	II	6.1+8	274	LQ0	P001 IBC01	MP15	T11	TP2 TP13 TP27	L4BH TU15 TE15	2					CW13 CE5 CW28 CW31	68	
3362	CHLORSILANY, JEDOVATÉ, ŽÍRAVÉ, HORLAVÉ, J. N.	6.1	TFC	II	6.1+3+8	274	LQ0	P001 IBC01	MP15	T11	TP2 TP13 TP27	L4BH TU15 TE15	2					CW13 CE5 CW28 CW31	638	
3363	Nebezpečné věci ve strojích nebo přístrojích	9	MT11																	
3371	2-METYLIBUTANAL	3	F1	II	3		LQ4	P001 IBC02 R001	MP19	T4	T1	LGBF	2					CE7	33	
3372	SLOUČENINA ORGANOKOVŮVÁ, TUHÁ, REAGUJÍCÍ S VODOU, HORLAVÁ, J. N.	4.3	WF2	I	4.3+4.1	274	LQ0	P403 IBC04	MP2				0	W1				CW23	X423	

UN číslo	Pojmenování a popis 3.1.2	Třída 2.2	Klasifikační kód 2.2	Obalová skupina 2.1.1.3	Nálepková označení nebo pečť 5.2.2	Zvláštní ustanovení 3.3	Omezené množství 3.4.6	Obaly		Přemístitelné cisterny		Cisterny RID		Přepřevážná kategorie 1.1.3.1 c)	Zvláštní ustanovení pro přepravu kusů 7.2.4	Zvláštní ustanovení ve volném ložném stavu a manipulaci 7.3.3	Spěšnost 7.6	Číslo k označení bezpečí 5.3.2.3		
								Poky- balení 4.1.4	Zvláštní ustanovení pro obaly 4.1.4	Ustanovení o společném balení 4.1.10	Po- kyny 4.2.4	Zvláštní ustanovení 4.2.4.3	Kód cisterny 4.3						Zvláštní ustanovení 4.3.5 + 6.8.4	(15)
(1)	(2)	(3a)	(3b)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9a)	(9b)	(10)	(11)	(12)	(13)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)
3372	SLOUČENINA ORGANOKOVÁ, TUHÁ, REAGUJÍCÍ S VODOU, HORĽAVÁ, J. N.	4.3	WF2	II	4.3+4.1	274	LQ11	P410 IBC04		MP14				0	W1			CW23	CE10	423
3372	SLOUČENINA ORGANOKOVÁ, TUHÁ, REAGUJÍCÍ S VODOU, HORĽAVÁ, J. N.	4.3	WF2	III	4.3+4.1	223,274	LQ12	P410 IBC06		MP14				0	W1			CW23	CE11	423
3373	DIAGNOSTICKÉ VZORKY	6.2	I4				LQ0	P650												
3374	ACETYLEN, BEZ ROZPOUŠŤEDEL	2	2F		5.1		LQ0	P200		MP9				2	W7			CW9 CW10	CE3	239
3375	DUSIČNAN AMONNÝ, EMULZE nebo SUSPENZE nebo GEL, polotovar pro výrobu třavin, kapalný	5.1	O1	II	5.1	306 309	LQ0	P099 IBC99		MP2				2				CW24		50
3375	DUSIČNAN AMONNÝ, EMULZE nebo SUSPENZE nebo GEL, polotovar pro výrobu třavin, tuhý	5.1	O2	II	5.1	306 309	LQ0	P099 IBC99		MP2				2				CW24		50
3376	4-NITROFENYLHYDRAZIN, s nejméně 30hm.-% vody	4.1	D	II	4.1	28	LQ0	P406	PP26	MP2				1	W1				CE10	40

7. V tabulce B rovněž jako v tabulce A dochází k velkému množství změn a kromě toho se doplňují následující položky:

Pojmenování/popis látek	UN číslo	Poznámka	NHM
ACETYLEN, BEZ ROZPOUŠTĚDEL	3374		290129
DIAGNOSTICKÉ VZORKY	3373		++++++
DUSIČNAN AMONNÝ, EMULZE, polotovar pro výrobu trhavin	3375		310230
DUSIČNAN AMONNÝ, GEL, polotovar pro výrobu trhavin	3375		310230
DUSIČNAN AMONNÝ, SUSPENZE, polotovar pro výrobu trhavin	3375		310230
Hadr, obsahující olej	1856	volné	5+++++
CHLORSILANY, JEDOVATÉ, ŽÍRAVÉ, J. N.	3361		293100
CHLORSILANY, JEDOVATÉ, ŽÍRAVÉ, HOŘLAVÉ, J. N.	3362		293100
JEDNOTKA OBSAHUJÍCÍ PLYN	3359		++++++
2-METYLBTAN	3371		290110
Nebezpečné věci ve strojích	3363	volné	8+++++
Nebezpečné věci v přístrojích	3363	volné	8+++++
4-NITROFENYL-HYDRAZIN, s nejméně 30 hm.- % vody	3376		292800
Odpady textilní, navlhčené	1857	volné	5+++++
Odpady vlněné, navlhčené	1387	volné	5+++++
SLOUČENINA ORGANOKOVOVÁ, TUHÁ, REAGUJÍCÍ S VODOU, HOŘLAVÁ, J. N.	3372		293100
Vlákna, rostlinného původu, pražená, navlhčená nebo mokrá	1372	volné	5+++++
Vlákna, rostlinného původu, suchá	3360	volné	5+++++
Vlákna, živočišného původu, pražená, navlhčená nebo mokrá	1372	volné	5+++++

8. V kapitole 3.3 opět dochází k velkému množství změn, jakož i redakčních úprav a kromě toho se doplňují i některá nová ustanovení, jako například:

- „298 Roztoky s bodem vzplanutí nejvýše 61 °C musí být opatřeny nálepkou k označení nebezpečí podle vzoru 3.
- 300 Rybí moučka nebo rybí odpady nesmí být nakládány, pokud je teplota v době nakládání vyšší než 35 °C nebo o 5 °C vyšší než činí okolní teplota, záleží na tom, která z uvedených hodnot je vyšší.
- 302 Výraz <JEDNOTKA> v oficiálním pojmenování pro přepravu znamená:
- vůz,
  - kontejner, nebo
  - cisternu.
- Vozy, kontejnery a cisterny obsahující plyn podléhají pouze ustanovením oddílu 5.5.2.
- 303 Klasifikace těchto nádob (UN číslo 2037) se uskutečňuje na základě uvnitř obsažených plynů a v souladu s ustanoveními oddílu 2.2.2.
- 304 Baterie (akumulátory), suché, které obsahují žravý elektrolyt, který při prodávání obalu baterie nevyteče, nepodléhají ustanovením RID za předpokladu, že baterie (akumulátory) jsou bezpečně zabaleny a ochráněny před zkratem. Příklady takových baterií (akumulátorů) jsou: baterie (akumulátory) alkalicko-manganové, zinko-uhlíkové, nikl-hydridkovové a nikl-kadmiové.

- 305** Tyto látky v koncentraci nejvýše 50 mg/kg nepodléhají ustanovením RID.
- 306** Tento záznam smí být používán pouze pro látky, které při zkouškách podle zkušebních řad 1 a 2 třídy 1 (viz příručka Zkoušky a kritéria, část I) nevykazují žádné výbušné vlastnosti třídy 1.
- 307** Tento záznam smí být použit pouze pro jednotné směsi, které obsahují jako hlavní složku dusičnan amonný v následujících mezních hodnotách:
- nejméně 90 % dusičnanu amonného a nejvýše 0,2 % celkového množství hořlavých/organických látek, vyjádřeno jako ekvivalent uhlíku, a popřípadě s uvedenými anorganickými látkami, které jsou ve vztahu s dusičnanem amonným inertní;
  - méně než 90 %, ale více než 70 % dusičnanu amonného s jinými organickými látkami nebo více než 80 %, ale méně než 90 % dusičnanu amonného ve směsi s uhličitánem vápenatým a/nebo dolomitem jakož s nejvíce 0,4 % celkového množství hořlavých/organických látek, vyjádřeno jako ekvivalent uhlíku; nebo
  - hnojiva na základě dusičnanu amonného typu dusíku, které obsahují směsi dusičnanu amonného a síranu amonného s více než 45 %, ale méně než 70 % dusičnanu amonného a nejvýše 0,4 % celkového množství hořlavých/organických látek, vyjádřeno jako ekvivalent uhlíku, takže součet celkového procentního složení dusičnanu amonného a síranu amonného převyšuje 70 %.
- 309** Tento záznam platí pro emulze, suspenze a gely, které nejsou znečtivěny, které se skládají hlavně ze směsi dusičnanu amonného a hořlavé fáze a které jsou určeny pro výrobu trhavin typu E po nucené předpřípravě. Tato směs má obvykle následující složení: 60 až 80 % dusičnanu amonného, 5 až 30 % vody, 2 až 8 % hořavin, 0,5 až 4 % emulgátoru nebo zahušťovadla, 0 až 10% rozpuštěných látek podporujících hoření a stopové přísady. Dusičnan amonný smí být částečně nahrazen jinou anorganickou dusičnou solí. Tyto látky smí být klasifikovány a přepravovány jen se svolením příslušného úřadu.
- 310** Zkušební předpisy příručky Zkoušky a kritéria, pododíl 38.3 neplatí pro výrobní série nejvýše 100 lithiových článků a lithiových baterií nebo pro jejich prototypy, jsou-li tyto prototypy přepravovány ke zkoušce, pokud
- články a baterie jsou přepravovány v sudu z kovu, plastu nebo překližky, nebo v bedně z kovu, plastu nebo dřeva jako vnějším obalu, které splňují podmínky obalové skupiny I; a
  - každý článek a každá baterie jsou po jednom zabaleny ve vnitřním obalu uvnitř vnějšího obalu a obloženy nehořlavou a nevodivou vycpávkou.
- 645** Klasifikační kód udaný ve sloupci 3b, tabulky A, kapitoly 3.2 smí být použit pouze se souhlasem příslušného úřadu členského státu COTIF uděleným před přepravou.
- 647** Přeprava kvasného octa a kyseliny octové v potravinářské jakosti s nejvýše 25 hm.-% čisté kyseliny podléhá následujícím ustanovením:
- Obaly, včetně velkých obalů pro volně ložené látky (IBC), velkých obalů a cisteren, musí být vyrobeny z nerezové oceli nebo plastu, který je dlouhodobě odolný proti korozi vůči kvasnému octu nebo kyselině octové v potravinářské jakosti.

- b) Obaly, včetně velkých obalů pro volně ložené látky (IBC), velkých obalů a cisteren, musí vlastník nejméně jednou ročně podrobit zkoušce pohledem. Výsledky těchto zkoušek musí být vyznačeny a uchovávány nejméně jeden rok. Poškozené obaly, včetně velkých obalů pro volně ložené látky (IBC), velkých obalů a cisteren nesmí být plněny.
- c) Obaly, včetně velkých obalů pro volně ložené látky (IBC), velkých obalů a cisteren, musí být plněny tak, aby se plněné věci nerozliły a na vnějších stranách nezůstávaly žádné zbytky plněných věcí.
- d) Těsnění nebo uzávěry musí být odolné vůči kvasnému octu nebo kyselině octové v potravinářské jakosti. Obaly, včetně velkých obalů pro volně ložené látky (IBC), velkých obalů a cisteren, musí balič a/nebo plnič uzavřít tak těsně, aby za obvyklých přepravních podmínek neunikly žádné naplněné věci.
- e) Smí být používány vícedílné obaly s vnitřním obalem ze skla nebo plastu (pododdíl 4.1.4.1, Pokyny pro balení P 001), které splňují všeobecné předpisy pro balení pododdílů 4.1.1.1, 4.1.1.2, 4.1.1.4, 4.1.1.5, 4.1.1.6, 4.1.1.7 a 4.1.1.8.

Ostatní ustanovení RID neplatí.“

Seznamy nebezpečných věcí

3.2, tabulka A, sloupec 6, zvláštní ustanovení 640

- Údaj fyzikálních a technických vlastností u oficiálního pojmenování pro přepravu – u určitých UN-čísel musí být uváděno – nově je nahrazeno uvedením údaje: “**ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ 640X**”, kde **X** nahrazuje odpovídající **velké písmeno A až O**.

Tabulka B (abecední pořadí)

Různé změny (změny stávajících záznamů / doplnění nových záznamů)

Kapitola 3.3 (zvláštní ustanovení)

- změny ve stávajících zvláštních ustanoveních
- zavedení nových zvláštních ustanovení
(např. ZU 302 → JEDNOTKA OBSAHUJÍCÍ PLYN)

Výraz „JEDNOTKA“ v oficiálním pojmenování pro přepravu znamená:

- vůz;
- kontejner, nebo
- cisternu.

Část 4 Ustanovení o používání obalů a cisteren

1. V kapitole 4.1 je doplněn nový pododdíl

„**4.1.1.17** Výbušné látky a předměty s výbušnou látkou, samovolně se rozkládající látky a organické peroxidy.

Pokud není v RID předepsáno něco jiného, musí obaly, včetně velkých nádob pro volně ložené látky (IBC) a velkých obalů, používané pro věci třídy 1, pro samovolně se rozkládající látky třídy 4.1, nebo pro organické peroxidy třídy 5.2, odpovídat ustanovením pro střední skupinu nebezpečí (obalová skupina II).“

2. Další nový pododdíl se týká nezabalených předmětů.

„**4.1.3.8 Nezabalené předměty s výjimkou předmětů třídy 1.**

4.1.3.8.1 Pokud velké a robustní předměty nemohou být baleny podle ustanovení kapitoly 6.1 nebo 6.6 a pokud musí být přepravovány prázdné, nevyčištěné a nezabalené, může příslušný úřad země původu²⁾ povolit takovou přepravu. Přitom musí příslušný úřad zohlednit, že:

- a) velké a robustní předměty musí být dostatečně odolné, aby vydržely nárazy a zatížení, které mohou vzniknout za obvyklých přepravních podmínek, včetně překládky mezi dopravními prostředky a mezi dopravními prostředky a sklady a při každém odběru z palety k následující ruční nebo strojové manipulaci;
- b) všechny uzávěry a otvory musí být uzavřeny tak těsně, aby se za obvyklých přepravních podmínek zabránilo úniku obsahu v důsledku vibrací, změn teploty, vlhkosti a tlaku (vyvolaných např. změnou nadmořské výšky). Na vnější straně velkých a robustních předmětů nesmí ulpívat žádné nebezpečné zbytky;
- c) části velkých a robustních předmětů, které bezprostředně přichází do styku s nebezpečnými věcmi:
  - (i) nesmí být těmito nebezpečnými věcmi napadeny nebo značně oslabeny a
  - (ii) nesmí vyvolat nebezpečné účinky, např. katalytickou reakci nebo reakci s nebezpečnými věcmi;
- d) velké a robustní předměty, které obsahují kapalné látky, musí být správně naloženy a zajištěny, aby se zabránilo úniku obsahu nebo trvalému poškození předmětu během přepravy;
- e) budou na saních, v bednách, v latěních, v jiných manipulačních zařízeních nebo na voze nebo v kontejneru upevněny tak, aby se za obvyklých přepravních podmínek nemohly uvolnit.

4.1.3.8.2 Nezabalené předměty, které jsou povoleny příslušným úřadem podle ustanovení odstavce 4.1.3.8.1, podléhají ustanovením pro zásilky části 5. Odesílatel takových předmětů musí nadto zajistit, aby byla k nákladnímu listu přiložena kopie takového povolení.

Pozn. Velký a robustní předmět může obsahovat flexibilní palivové nádržové systémy, vojenskou výstroj, stroje nebo zařízení, které obsahují nebezpečné věci nad omezená množství podle oddílu 3.4.6.“

²⁾ Není-li země původu členským státem COTIF, povolí přepravu příslušný úřad prvního členského státu COTIF, po jehož území je zásilka přepravována.

3. Rovněž dochází k řadě změn v pokynech pro balení.

4. Zcela byl přepracován pokyn pro balení P 200

P 200 Celé zvláštní ustanovení získá nový obsah:

P 200	Pokyn pro balení	P 200
Druhy obalů		
Lahve, velké lahve, tlakové sudy a svazky láhví (klec)		
Lahve, velké lahve, tlakové sudy a svazky láhví jsou povoleny za předpokladu, že bude brán zřetel na zvláštních požadavky pro balení oddílu 4.1.6 a níže uvedené požadavky (1) až (9).		
Všeobecné		
(1) Nádoby musí být tak uzavřené a těsné, aby se vyloučil únik plynů.		
(2) Tlakové nádoby, které podle tabulky obsahují jedovaté látky s hodnotou LC ₅₀ nejvýše 200 ml/m ³ (ppm), nesmí být vybaveny žádným zařízením pro vyrovnávání tlaku.		
(3) Následující tři tabulky zahrnují stlačené plyny (tabulka 1), zkapalněné a rozpuštěné plyny (tabulka 2) a látky, které nespádají do třídy 2 (tabulka 3). Obsahují údaje o:		
<ul style="list-style-type: none"> a) UN číslo, pojmenování, popisu a klasifikačním kódu látky; b) hodnotě LC₅₀ pro jedovaté látky; c) druzích tlakových nádob, které jsou označeny písmenem „X“ a které jsou přípustěny pro látku; d) nejdelší přípustné zkušební lhůtě pro periodickou zkoušku tlakových nádob; e) nejnižším zkušebním tlaku tlakových nádob; f) nejvyšším přípustným provozním tlaku tlakových nádob pro stlačené plyny nebo o nejvyšším přípustném stupni plnění pro zkapalněné a rozpuštěné plyny; g) o zvláštních ustanoveních pro obaly, které platí pro látku.		
Zkušební tlak a stupeň plnění		
(4) Nejnižší zkušební tlak je 1 MPa (10 bar).		
(5) Tlakové nádoby nesmí být v žádném případě plněny nad přípustěné mezní hodnoty, které jsou uvedeny v následujících ustanoveních:		
<ul style="list-style-type: none"> a) Pro stlačené plyny nesmí být provozní tlak vyšší než dvě třetiny zkušebního tlaku tlakové nádoby. Zvláštní ustanovení pro obaly „o“ stanoví omezení, týkající se horní hranice provozního tlaku. Vnitřní tlak při 65 °C nesmí v žádném případě převyšovat zkušební tlak. b) Pro plyny zkapalněné pod vysokým tlakem musí být stupeň plnění zvolen tak, aby tlak ustálený při 65 °C nepřevyšoval zkušební tlak tlakových nádob.		
S výjimkou případů, pro které platí zvláštní ustanovení pro obaly „o“, je přípustěno používání jiných než v tabulce uvedených zkušebních tlaků a stupňů plnění, pokud je splněno jmenované hledisko.		

Pro plyny zkapalněné pod vysokým tlakem, pro něž nejsou v tabulce udány žádné údaje, se maximální stupeň plnění (FR) určí následovně:

$$FR = 8,5 \times 10^{-4} \times d_g \times P_h$$

kde

FR = maximální stupeň plnění

d_g = hustota plynu (při 15 °C, 1 bar) (v kg/m³)

P_h = nejnižší zkušební přetlak (v barech).

Pokud není známa hustota plynu, určí se maximální stupeň plnění následovně:

$$FR = \frac{P_h \times MM \times 10^{-3}}{R \times 338}$$

kde

FR = maximální stupeň plnění

P_h = nejnižší zkušební tlak (v barech)

MM = molekulární hmotnost (v g/mol)

R = $8,31451 \times 10^{-2}$ bar·l·mol⁻¹·K⁻¹ (plynová konstanta).

Pro směsi plynů se používá průměrná molekulární hmotnost při zohlednění objemové koncentrace jednotlivých komponentů.

- c) Pro plyny zkapalněné pod nízkým tlakem je maximální hmotnost obsahu na litr hydraulického vnitřního objemu rovna 0,95násobku hustoty kapalné fáze při 50 °C, kromě toho nesmí kapalná fáze při teplotách až do 60 °C vyplňovat tlakovou nádobu. Zkušební přetlak tlakové nádoby musí být nejméně roven tenzi par kapaliny (absolutně) při minus 65 °C, 100 kPa (1 bar).

Pro plyny zkapalněné pod nižším tlakem, pro které nejsou v tabulce udány žádné údaje pro plnění, se maximální stupeň plnění určí následovně:

$$FR = (0.0032 \times BP - 0.24) \times d_1$$

kde

FR = maximální stupeň plnění

BP = bod varu (ve stupních Kelvina)

d_1 = hustota kapaliny při bodu varu (v kg/l).

- d) Pro UN 1001 acetylén, rozpuštěný a UN 3374 acetylén, bez rozpouštědel viz odstavec (9) zvláštní ustanovení pro obalení p.
- (6) Pokud jsou splněna všeobecná ustanovení uvedená v odstavcích (4) a (5), je možné použít odlišné zkušební tlaky a stupně plnění.

Opakované zkoušky

- (7) Tlakové nádoby schopné opakovaného plnění musí být podrobeny opakovaným zkouškám v souladu s ustanoveními pododdílu 6.2.1.6.
- (8) Pokud nejsou v následující tabulce uvedena zvláštní ustanovení vztahující se k určitým látkám, musí být prováděny opakované zkoušky:
- každých 5 let u tlakových nádob pro přepravu plynů klasifikačních kódů 1T, 1TF, 1TO, 1TC, 1TFC, 1TOC, 2T, 2TO, 2TF, 2TC, 2TFC, 2TOC, 4A, 4F a 4C;
  - každých 5 let u tlakových nádob pro přepravu látek jiných tříd;
  - každých 10 let u tlakových nádob pro přepravu plynů klasifikačních kódů 1A, 1O, 1F, 2A, 2O a 2F.

Odchylně od ustanovení tohoto odstavce musí být opakované zkoušky tlakových nádob vyrobených ze slitin prováděny ve lhůtách určených příslušným úřadem smluvního státu COTIF, který schvaluje technická pravidla pro návrh a konstrukci.

Zvláštní ustanovení pro obaly

- (9) Vysvětlení značek sloupce „Zvláštní ustanovení pro obaly“:

Snášitelnost materiálů (pro plyny viz EN ISO 11114-1:1997 a EN ISO 11114-2:2000)

- Tlakové nádoby ze slitin hliníku nejsou povoleny.
- Ventily z mědi nesmí být použity.
- Kovové díly, které přijdou do styku s obsahem, smí obsahovat nejvíce 65 % mědi.
- Jsou-li použity ocelové tlakové nádoby, jsou povoleny jen takové, které jsou odolné proti zkrěhnutí způsobené vodíkem.

Ustanovení pro jedovaté látky s hodnotou LC_{50} nejvýše 200 ml/m³ (ppm)

- k: Otvory ventilů musí být opatřeny plynotěsnými ucpávkami nebo čepičkami, které musí být vyrobeny z materiálu, který nemůže být napaden obsahem tlakové nádoby.

Každá láhev svazku musí být vybavena vlastním ventilem, který musí být během přepravy uzavřen. Po naplnění musí být sběrné potrubí vyprázdněno, vyčištěno a uzavřeno.

Tlakové nádoby nesmí být vybaveny zařízením na vyrovnávání tlaku.

Objem lahví a jednotlivých lahví svazku lahví je třeba omezit na nejvýše 85 litrů.

Každý ventil musí mít kuželovitý závit pro přímé uzavření tlakové nádoby, který musí odolat zkušebnímu tlaku tlakové nádoby.

Každý ventil musí být, buď typu bez těsnění s neperforovanou membránou, nebo musí být typu, který zabraňuje netěsnostem za pomoci těsnění nebo za ním.

Přeprava v kapslích není povolena.

U každé tlakové nádoby musí být po naplnění přezkoušena těsnost.

Zvláštní ustanovení pro plyny

- l: UN 1040 etylenoxid smí být balen pouze do vzduchotěsného uzavřeného vnitřního obalu ze skla nebo kovu, který je vložen s vhodným vycpávkovým materiálem do beden z lepenky, dřeva nebo kovu, které splňují požadavky pro obalovou skupinu I. Nejvyšší přípustné množství ve vnitřních obalech ze skla činí 30 g, nejvyšší přípustné množství ve vnitřních obalech z kovu činí 200 g. Po naplnění musí být u každého vnitřního obalu přezkoušena těsnost v horké lázni, přičemž teplota a doba trvání musí být dostatečné, aby se zajistilo, že bude dosažen vnitřní přetlak ve výši tenze par etylenoxidu při 55 °C. Celkové množství v jednom vnějším obalu nesmí převyšovat 2,5 kg.
- m: Tlakové nádoby musí být plněny až do provozního tlaku, který nepřevyšuje 5 bar.
- n: Tlaková nádoba smí obsahovat nejvýše 5 kg plynu.
- o: Provozní tlak udaný v tabulce nebo stupeň plnění nesmějí být v žádném případě překročeny.
- p: Pro UN 1001 acetylén, rozpuštěný a UN 3374 acetylén, bez rozpouštědel: Lahve musí být plněny stejnorodou monolitickou porézni hmotou; provozní přetlak a množství acetylénu nesmí překročit hodnoty předepsané v povolení nebo normě ISO 3807-1:2000 popř. ISO 3807-2:2000.

Pro UN 1001 acetylén, rozpuštěný: Lahve musí obsahovat množství acetonu nebo vhodného rozpouštědla (viz norma ISO 3807-1:2000 popř. ISO 3807-2:2000) stanovené v povolení; lahve, které jsou vybaveny zařízením pro vyrovnávání tlaku nebo jsou propojeny sběrným potrubím, musí být přepravovány ve svislé poloze.

Alternativně pro UN 1001 acetylén, rozpuštěný: Lahve, které nejsou UN certifikované tlakové nádoby, smí být plněny nemonolitickou porézni hmotou; provozní tlak, množství acetylénu a množství rozpouštědla nesmí překročit hodnoty uvedené v povolení. Nejvyšší přípustná lhůta mezi periodickými zkouškami lahví nesmí překročit 5 let.

Zkušební tlak 52 bar se použije pouze u lahví, které odpovídají normě ISO 3807-2:2000.

- q: Ventily tlakových nádob pro pyroforní plyny nebo hořlavé směsi plynů, které obsahují více než 1 % pyroforní sloučeniny, musí být vybaveny plynotěsnými ucpávkami nebo čepičkami, které musí být vyrobeny z látky, která nebude napadena obsahem tlakové nádoby. Pokud jsou tyto tlakové nádoby ve svazku propojeny sběrným potrubím, musí být každá tlaková nádoba vybavena vlastním ventilem, který musí být během přepravy uzavřený, výpustným ventilem sběrného potrubí s plynotěsnou ucpávkou nebo plynotěsnou čepičkou. Přeprava v kapslích není povolena.

- r: Přeprava v kapslích je povolena za následujících podmínek:
- a) Hmotnost plynu v každé kapsli nesmí převyšovat 150 g.
  - b) Kapsle musí být bez vad, které by snižovaly jejich pevnost.
  - c) Těsnost uzávěru musí být zajištěna dodatečným zařízením (víčko, čepička, zapečetění, ovinutí atd.), které je vhodné pro zamezení netěsností uzavíracího systému během přepravy.
  - d) Kapsle musí být vloženy do vnějšího obalu dostatečné pevnosti. Kus nesmí být těžší než 75 kg.
- s: Tlakové nádoby ze slitin:
- smí být vybaveny jen ventily z mosazi nebo z nerezové oceli a
  - musí být vyčištěny od uhlovodíkové kontaminace a nesmí být kontaminovány olejem. UN-certifikované tlakové nádoby musí být vyčištěny dle normy ISO 11621:1997.
- t: (vyhrazeno)
- Opětovná zkouška
- u: Lhůta mezi opětovnými zkouškami smí být u nádob z hliníkových slitin prodloužena na 10 let. Tato odchylka smí být použita pouze pro UN-certifikované tlakové nádoby, pokud slitina tlakové nádoby prošla zkouškou na trhlíkovou korozi dle normy ISO 7866:1990.
- v: Lhůta mezi opětovnými zkouškami pro lahve z oceli smí být prodloužena na 15 let:
- a) se souhlasem příslušného úřadu (příslušných úřadů) státu (států), ve kterém (kterých) je prováděna opětovná zkouška a přeprava, a
  - b) v souladu s ustanoveními technických pravidel uznaných příslušným úřadem nebo v souladu s normami uznanými příslušným úřadem nebo v souladu s normou EN 1440:1996 „Přemístitelné, opětovně plnitelné lahve ze svařované oceli pro kapalný plyn (LPG) – opakovaná zkouška“.

Ustanovení pro j. n. položky a směsi

- z: Materiály tlakových nádob a jejich výstroj se musí snášet s obsahem a nesmí s ním tvořit žádné škodlivé nebo nebezpečné sloučeniny.

Zkušební tlak a stupeň plnění se musí počítat podle vhodných ustanovení odstavce (5).

Jedovaté látky s hodnotou LC_{50} nejvýše 200 ml/m³ nesmí být přepravovány ve velkých lahvích, tlakových nádobách nebo MEGC a musí odpovídat zvláštnímu ustanovení pro obaly k.

Tlakové nádoby, které obsahují pyroforní plyny nebo hořlavé směsi plynů s více než 1 % pyroforní sloučeniny, musí odpovídat zvláštnímu ustanovení pro obaly q.

Musí být učiněna nezbytná opatření k zabránění nebezpečných reakcí (tj. polymerizaci nebo rozpadu) během přepravy. Pokud je to nutné, provede se stabilizace nebo se přidá inhibitor.

Směsi s UN 1911 diboran se plní do tlaku, při kterém se v případě úplného rozkladu diboranu nepřekročí dvě třetiny zkušebního přetlaku tlakové nádoby.

Ustanovení pro látky, které nespádají do třídy 2

ab: Tlakové nádoby musí splnit následující podmínky:

- (i) Tlaková zkouška je spojena s vnitřní prohlídkou tlakové nádoby a s přezkoušením výstroje.
- (ii) Nadto se každé dva roky vyšetří vhodnými měřicími přístroji (např. ultrazvukem) stárnutí materiálu a stav výstroje.
- (iii) Tloušťka jejich stěn nesmí být nižší než 3 mm.

ac: Zkoušky a prohlídky je třeba provádět pod dohledem znalce, který je schválen příslušným úřadem.

ad: Tlakové nádoby musí splnit následující podmínky:

- (i) Musí být přeměřeny podle výpočtového tlaku nejméně 2,1 MPa (21 bar).
- (ii) Dodatečně k údajům pro opakovaně plnitelné nádoby musí být následující údaje dobře čitelné a trvale umístěny:
  - UN číslo a oficiální pojmenování pro přepravu látky určené v oddíle 3.1.2,
  - nejvyšší přípustná hmotnost plnění a vlastní hmotnost nádoby včetně výstrojních součástí, které jsou na ní umístěny v okamžiku plnění, nebo hrubá hmotnost.

(10) Ustanovení tohoto pokynu pro balení jsou splněny při použití následujících norem:

Použitelný pro požadavky	Doporučení	Název dokumentu
(9) p	EN 1801:1998	Přemístitelné plynové láhve – Plnicí podmínky pro jednotlivé acetylenové láhve (včetně seznamu přípustných porézních hmot)
(9) p	EN 12755:2000	Přemístitelné plynové láhve – Plnicí podmínky pro svazky acetylenových láhví

5. Nově jsou zde uvedeny látky, které nespádají pod třídu 2. Jedná se o:

UN číslo	Pojmenování a popis	Třída	Klasifikační kódy	LC ₅₀ ml/m ³	La hve	Tlakové sudy	Svazky lahvi	Velké lahve	Zkušební lhůta (let) ^{a)}	Zkušební pře-tlak (bar) _{b)}	Provozní pře-tlak (bar) _{b)}	Zvláštní ustanovení pro obaly
1051	KYANOVOODÍK, STABILIZOVANÝ, s méně než 3 % vody	6.1	TF1	140	X		X		5	100	0,5 5	k
1052	FLUOROVODÍK, BEZVODÝ	8	CT1	966	X	X	X		5	10	0,8 4	ab, ac
1745	BROMPENTAFLUORID	5.1	OTC	25	X	X	X		5	10	b)	k,ab,ac
1746	BROMTRIFLUORID	5.1	OTC	180	X	X	X		5	10	b)	k,ab,ad
1790	KYSELINA FLUOROVODÍKOVÁ s více než 85 % fluorovodíku	8	CT1	966	X	X	X		5	10	0,8 4	ab, ac
2495	JÓDPENTAFLUORID	5.1	OTC	120	X	X	X		5	10	b)	k,ab,ad

a) nepoužitelné pro nádoby ze slitin.

b) Je předepsáno nejnižší plnění ve výši 8 obj.-%.

6. V kapitole 4.2 týkající se přemístitelných cisteren je doplněn nový oddíl „4.2.4 Všeobecná ustanovení pro používání vícečlankových kontejnerů na plyn (MEGC) schválených OSN“.
7. V kapitole 4.3 se v odstavci 4.3.3.2.5 mění, příp. doplňuje:
 „Seznam plynů a směsí plynů, které lze přepravovat v cisternových vozzech, bateriových vozzech, vozzech se snímatelnými cisternami, nádržkovými kontejnery nebo MEGC, při uvedení nejmenšího zkušebního přetlaku cisterny, jakož i případného stupně plnění.“

Číslo UN	Pojmenování látky	Klasifikační kód	Nejnižší zkušební přetlak pro cisterny				Nejvyšší hmotnost plnění na 1 litru objemu kg
			s tepelnou izolací		bez tepelné izolace		
			MPa	bar	MPa	bar	
1008	FLUORID BORITÝ	2 TC	22,5 30	225 300	22,5 30	225 300	0,715 0,86
1062	BROMMETAN (METYLBROMID) s více než 2 % chlorpikrinu	2 T	1	10	1	10	1,51
1581	CHLORPIKRIN A BROMMETAN (METYLBROMID), SMĚS	2 T	1	10	1	10	1,51
1859	FLUORID KŘEMIČITÝ, STLAČENÝ	2 TC	20 30	200 300	20 30	200 300	0,74 1,10
1962	ETYLEN	2 F	12 22,5	120 225			0,25 0,36
1982	TETRAFLUORMETAN (PLYN JAKO CHLADÍCÍ PROSTŘEDEK R 14)	2 A	20 30	200 300	20 30	200 300	0,37 0,62 0,94
2036	XENON	2 A	12	120			1,30 1,24
2193	HEXAFLUORETAN (PLYN JAKO CHLADÍCÍ PROSTŘEDEK R116)	2 A	16 20	160 200	13	130	1,28 1,34 1,10
2203	SILAN ⁶⁾	2 F	22,5 25	225 250	22,5 25	225 250	0,32 0,36
2417	FLUORID KARBONYLU (KARBONYLFLUORID)	2 TC	20 30	200 300	20 30	200 300	0,47 0,70
2451	FLUORID DUSITÝ	2 O	20 30	200 300	20 30	200 300	0,50 0,75

8. V kapitole 4.3 na konci hierarchie cisteren je doplněn nový odstavec, který vysvětluje princip přidělování kódu nádoby/cisterny:

„Seznam kódování nádob/cisteren, které jsou připuštěny podle hierarchie cisteren a které jsou uvedeny ve výše uvedené tabulce, není bezpodmínečně vyčerpávající. Tato tabulka se omezuje na kódování nádob/cisteren, které jsou uvedeny v tabulce A kapitoly 3.2. Cisterny/nádoby s jinými kódy než těmi, jež jsou uvedeny v této tabulce nebo v tabulce A kapitoly 3.2, smějí být používány za předpokladu, že

- část 1 kódování nádob/cisteren (L nebo S) zůstane nezměněna

⁶⁾ Je považován za samozápalný (pyroforický).

- každý prvek (číselná hodnota nebo písmeno) částí 2 až 4 těchto jiných kódování odpovídá stejnému nebo vyššímu stupni bezpečnosti než odpovídající prvek kódování udaného v tabulce A kapitoly 3.2 a sice podle následujícího rostoucího pořadí:

Část 2: Výpočtový přetlak

G → 1,5 → 2,65 → 4 → 10 → 15 → 21 bar

Část 3: Otvory

A → B → C → D

Část 4: Bezpečnostní ventil/zařízení

V → F → N → H.

Například je k přepravě látky připuštěna cisterna odpovídající kódu L10CN, která je přiřazena kódu L4BN.“

U následujících kódů cisteren škrtněte v posledním sloupci tyto kódy:

LGAV: „LGAH, LGBH, L1,5AH a L1,5BH“

LGBV: „LGBH a L1,5BH“

LGBF: „L1,5BH a LGBH“

L1,5BN: „L1,5BH“.

4.3.4.1.3 První odstavec změňte následovně:

„Následující látky a skupiny látek, u kterých je v kapitole 3.2, tabulce A, sloupci 12 za kódem nádoby/cisterny uvedeno znaménko „(+)“, podléhají zvláštním ustanovením. V tomto případě je povoleno víceúčelové použití cisteren/nádob pro jiné látky a skupiny látek pouze tehdy, pokud je to uvedeno v osvědčení o schválení konstrukčního typu. Pořadí uvedené v odstavci 4.3.4.1.2 nelze použít. Při zohlednění zvláštních ustanovení udaných ve sloupci 13 tabulky A kapitoly 3.2 smějí však být používány cisterny vyšší úrovně podle předpisů uvedených na konci odstavce 4.3.4.1.2.“

Kapitola 4.1

Použití obalů, včetně velkých nádob pro volně ložené látky (IBC) a velkých obalů

- harmonizace s 12. vydáním Vzorových předpisů OSN;
- nové podmínky pro přepravu nezabalených předmětů (mimo třídy 1)¹⁾
- nové znění pokynu P 200, mimo jiné opětovné zapracování zvláštních ustanovení pro látky, které nespadají do třídy 2;
- nový pokyn P 650 pro diagnostické vzorky (třída 6.2);
- nový pokyn LP 902 pro airbag-vyvíječe plynů nebo moduly.

Kapitola 4.3 Používání cisternových vozů, snímatelných cisteren, nádržkových kontejnerů a nádržkových výměnných nástaveb (přemístitelných nádrží), u kterých je těleso nádrže zhotoveno z kovových materiálů, jakož i bateriových vozů a vícečlánekových kontejnerů na plyn (MEGC)

- ze Vzorových předpisů do ADR/RID převzaty **UN-MEGC**;
- přepracování podmínek pro cisterny na třídu 2 a to ve vztahu k podmínkám pro plnění a **zkušebním tlakům**;
- změny a vysvětlení ustanovení podmínek pro **kódování nádob/cisteren**

Část 5 Předpisy pro odeslání

1. V pododdíle **5.3.1.2** je doplněn text, který vysvětluje označování nádržkových kontejnerů (přemístitelných cisteren) s více komorami s různými nebezpečnými věcmi.
„Pokud má nádržkový kontejner nebo přemístitelná cisterna více oddílů, v nichž se přepravují dvě nebo více nebezpečných věcí, umístí se odpovídající velké nálepky (Placards) na obou podélných stranách ve výšce příslušných oddílů, a na obou koncích je třeba umístit všechny vzory velkých nálepek (Placards), které jsou umístěny na podélných stranách.“
Stejný problém pro cisternové vozy je řešen v pododdíle **5.3.1.4**, kde je uvedeno:
„Pokud má cisternový vůz nebo snímatelná cisterna přepravovaná na voze více oddílů, v nichž se přepravují dvě nebo více nebezpečných věcí, umístí se odpovídající velké nálepky (Placards) na obou podélných stranách ve výšce příslušných oddílů. Pokud by však v tomto případě měly být na všech oddílech umístěny tytéž velké nálepky (Placards), musí být tyto velké nálepky (Placards) umístěny na obou podélných stranách pouze jednou. Pokud je pro tentýž oddíl předepsána více než jedna velká nálepka (Placard), musí být tyto velké nálepky (Placards) umístěny poblíž sebe.“
2. Seznam čísel k označení nebezpečí je doplněn o následující nová čísla:

238	hořlavý plyn, žíravý
28	žíravý plyn
285	žíravý, oxidující (podporující hoření).
3. Zcela se mění odstavec 5.4.1.1.1 týkající se údajů, které musí být obsaženy v nákladním listě:
„Vedle křížku, který je třeba umístit v předepsaném poli, musí být v nákladním listě (listech) obsaženy následující údaje pro každou k přepravě podanou látku nebo předmět:
  - a) UN číslo, které vpředu obsahuje písmena „UN“;
  - b) oficiální pojmenování pro přepravu určené podle oddílu 3.1.2, se doplní technickým pojmenováním (viz odstavec 3.1.2.8.1.1), pokud je to vhodné (viz odstavec 3.1.2.8.1);
    - pro látky a předměty třídy 1: v kapitole 3.2, tabulce A, sloupci 3b uvedený klasifikační kód.
Pokud jsou v kapitole 3.2, tabulce A, sloupci 5 uvedena jiná čísla vzorů nálepek k označení nebezpečí než 1, 1.4, 1.5, 1.6, 13 a 15, musí být tyto uvedeny za klasifikačním kódem v závorkách;
    - pro radioaktivní látky třídy 7: viz odstavec 5.4.1.2.5;
    - pro látky a předměty ostatních tříd: čísla vzorů nálepek uvedených v kapitole 3.2, tabulce A, sloupci 5 s výjimkou nálepek pro posun podle vzoru 13. Pokud je uvedeno více čísel vzorů nálepek k označení nebezpečí, pak je třeba uvést další čísla za prvním číslem v závorkách.
  - c) popřípadě obalová skupina přiřazená látce, které smí být předsazena písmena „VG“ (např. „VG II“) nebo iniciály, které odpovídají výrazu „obalová skupina“ v používaném jazyce dle odstavce 5.4.1.4.1;
  - d) až i) (vyhrazeno)
  - j) jestliže je předepsáno označení podle pododdílu 5.3.2.1, před UN číslem se uvede číslo k označení nebezpečí. Číslo k označení nebezpečí se rovněž uvede, jestliže vůz, který obsahuje vozovou zásilku kusů s těmi samými věcmi, je opatřen označením podle pododdílu 5.3.2.1.

Místo a pořadí údajů, které se musí objevit v nákladním listě, smí být libovolné; a), b), c), a d) však musí být udávány v tomto pořadí nebo v pořadí b), c), a), d) bez dalších vložených údajů, s výjimkou údajů předvídaných v RID.

Příklady povolených popisů nebezpečných věcí:

<UN 1098 ALLYLALKOHOL, 6.1 (3), I,> nebo <ALLYLALKOHOL, 6.1 (3), UN 1098, I,>.

Pokud je předepsáno označení podle pododdílu 5.3.2.1, musí být a), b), c), d) a j) uvedeny buď v pořadí j), a), b), c), d) nebo b), c), j), a), d) bez dalších vložených údajů, s výjimkou údajů předvídaných v RID.

Příklady povolených popisů nebezpečných věci při zohlednění označení podle pododdílu 5.3.2.1:

<663, UN 1098 ALLYLALKOHOL, 6.1 (3), I,> nebo <ALLYLALKOHOL, 6.1 (3), 663, UN 1098, I,>.

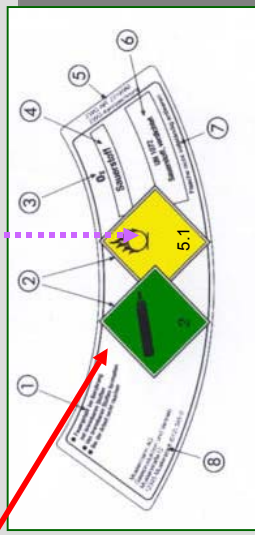
4. V odstavci **5.4.1.1.2** je vysvětleno používání velkých a malých písmen při zápisech do nákladních listů následovně:
„Údaje předepsané pro nákladní list musí být čitelné.
Ačkoli jsou v kapitole 3.1 a kapitole 3.2, tabulce A k udání prvků, které musí být součástí oficiálního pojmenování pro přepravu, použita velká písmena a ačkoli jsou v této kapitole k udání předepsaných údajů pro nákladní list použita velká a malá písmena, smí být u údajů vyžadovaných do nákladního listu libovolně použito malých nebo velkých písmen.“
5. Dochází i k drobné úpravě u zápisů pro prázdný nevyčištěný obal (vypouští se zkratka RID), což je zřejmě např. z následujícího příkladu <PRÁZDNÝ CISTERNOVÝ VŮZ, 2. POSLEDNĚ NALOŽENÁ VĚC: 268 UN 1017 CHLOR>.
6. Je doplněn nový odstavec 5.4.1.1.14, který upravuje podmínky pro zápis do nákladního listu u zahřátých látek:
„Pokud oficiální pojmenování pro přepravu látky, která je přepravována nebo bude podána k přepravě v kapalném stavu při teplotě nejméně 100 °C, nebo v pevném stavu při teplotě nejméně 240 °C, neudává, že se jedná o látku, která bude přepravována při zvýšené teplotě (např. použitím výrazu <ROZTAVENÝ> nebo <ZAHŘÁTÝ> jako součást oficiálního pojmenování pro přepravu), uvede se přímo za oficiálním pojmenováním pro přepravu výraz <HORKÝ>.“
7. V oddíle 5.5.2 se použití varovného označení pro zaplynovaný vůz nebo kontejner rozšiřuje i na použití na cisternový vůz.

Předpisy pro odeslání

Kapitola 5.2 (Označení a polepování)

Odstavec 5.2.2.2.1.2 (nálepky na láhvích na plyn) se doplňuje o nový odstavec:

Nehledě na ustanovení odstavce 5.2.2.1.6 se smí nálepky k označení nebezpečí překrývat až do předpokládaného rozsahu v ISO normě 7225 (bezpečnostní značky na láhvích na plyn). Avšak nálepky k označení hlavního nebezpečí a číslíce všech nálepek musí zůstat naprosto viditelné a symboly rozeznatelné.

Údaje smí být uváděny ve 2 různých pořadích:

Vzory zápisů do nákladního listu

„663, UN 1098 ALLYLALKOHOL, 6.1 (3), I“ nebo **„ALLYLALKOHOL, 6.1 (3), 663, UN 1098, VP I“**

- **„225, UN 1073 KYSLÍK, HLUBOCE ZCHLAZENÝ, KAPALNÝ, 2.2 (5.1)“**
nebo **„KYSLÍK, HLUBOCE ZCHLAZENÝ, KAPALNÝ, 2.2 (5.1), 225, UN 1073“**

NÁDOBA JE TAK IZOLOVÁNA, ŽE SE VENTILY NEMOHOU OTEVŘÍT PŘED..... (datum, s kterým dopravce souhlasí)

- **„PRÁZDNÝ CISTERNOVÝ VŮZ, 6.1. POSLEDNÍ NALOŽENÁ VĚC: 663, UN 1098 ALLYLALKOHOL, I“** nebo **„PRÁZDNÝ CISTERNOVÝ VŮZ, 2. POSLEDNÍ NALOŽENÁ VĚC: KYSLÍK, HLUBOCE ZCHLAZENÝ, KAPALNÝ, 225, UN 1073“**

- doplnění výrazu „**HORKÝ**“ ihned za oficiálním pojmenováním pro přepravu u určitých látek, které jsou přepravovány „**při zvýšené teplotě**“;
- u zvláštního ustanovení 640 je třeba v nákladním listu poznamenat
„ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ 640 X“,
kde „**X**“ představuje velké písmeno, které je uvedeno v kapitole 3.2 tabulce A sloupci 6 za odkazem na zvláštní ustanovení 640

31

Označení zboží

32

RID

X

ano

33, UN 1139 ROZTOK OCHRANNÉHO NÁTĚRU, (ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ 640 A), 3, I

Příklady zápisů do nákladního listu

31

Popis zboží

2001: 1944 ZÁPALKY BEZPEČNOSTNÍ, 4.1, III, RID
Přeprava podle RID, který platil před 1. lednem 2003.

2003: UN 1944 ZÁPALKY BEZPEČNOSTNÍ, 4.1, III

32

RID

X

ano

Pojmenování nebezpečných věcí s UN číslem.

Příklady zápisů do nákladního listu

31

Popis zboží

32

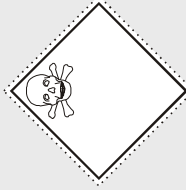
RID

X

ano

2001: 1544 SOLI ALKALOIDŮ, TUHÉ, J.N. .... 6.1, II, RID
Přeprava podle RID, který platil před 1. lednem 2003.

2003: UN 1544 SOLI ALKALOIDŮ, TUHÉ, J.N. .... 6.1, II

Pojmenování nebezpečných věcí se záznamem „J.N.“.

Část 6 Požadavky na konstrukci a zkoušení obalů, velkých nádob pro volně ložené látky (IBC), velkých obalů a cisteren

1. V kapitole 6.1 týkající se obalů dochází jen k drobným, většinou redakčním změnám.
2. V nadpise a ve všech textech kapitoly 6.2 se nahrazuje pojem „Nádoba na plyny“ pojmem „Tlaková nádoba“.
3. Dochází k některým změnám u první prohlídky a zkoušky tlakových nádob, jakož i u opětovné (periodické) prohlídky.
4. Celý pododdííl byl rozdělen na 2 části. A to pododdííl 6.2.1.7, který se týká „Označení opakovaně plnitelných tlakových nádob“ nový pododdííl 6.2.1.8, který se týká „Označení tlakových nádob na jedno použití“.

Pododdííl 6.2.1.7:

„Opakovaně plnitelné tlakové nádoby musí být opatřeny výraznými a čitelnými schvalovacími označeními a zvláštními označeními pro plyny a tlakové nádoby. Tato označení musí být na tlakové nádobě trvale umístěna (např. vyražena, vyryta nebo vyleptána). Označení se musí objevit na zaobleném místě nádoby pod hrdlem, horním konci nebo hrdle tlakové nádoby nebo na trvale připevněné součásti tlakové nádoby (např. na přivařeném límci).

Nejnižší velikost označení činí 5 mm pro tlakové nádoby s průměrem nejméně 140 mm a 2,5 mm pro tlakové nádoby s průměrem nižším než 140 mm.

6.2.1.8 Označení tlakových nádob na jedno použití

Tlakové lahve na jedno použití musí být opatřeny výraznými a čitelnými schvalovacími označeními a zvláštními označeními pro plyny a tlakové nádoby. Tato označení musí být trvale umístěna na tlakové nádobě (např. popsána pomocí šablony, vyražena, vyryta nebo vyleptána). Označení se musí objevit, pokud nejsou umístěna uprostřed šablony, na ohybu nádoby pod hrdlem, horním konci nebo hrdle tlakové nádoby nebo na trvale připevněné součásti tlakové nádoby (např. na přivařeném límci). S výjimkou nápisu <ZNOVU NEPLNIT> činí nejmenší velikost označení 5 mm pro tlakové nádoby s průměrem alespoň 140 mm a 2,5 mm pro tlakové nádoby s průměrem do 140 mm. Nejnižší výška nápisu <ZNOVU NEPLNIT> činí 5 mm.“

5. Na konci kapitoly 6.2 přibývá nový oddíl 6.2.5 s následujícím obsahem „**Požadavky na tlakové nádoby schválené OSN**“.
6. V kapitole 6.3 týkající se obalů pro látky třídy 6.2 se doplňuje nový oddíl „**6.3.3 Zpráva o zkoušce**“.
7. V kapitole 6.5 týkající se IBC se doplňuje nový odstavec 6.5.1.6.5 „Opravená IBC“. Navíc k ostatním zkouškám a prohlídkám dle RID musí IBC, která byla opravována, podstoupit všechny zkoušky a prohlídky předepsané v odstavcích 6.5.4.14.3 a 6.5.1.6.4 a); musí se vystavit předepsané Zprávy o zkoušce.
8. V kapitole 6.7 jsou nově uvedena ustanovení týkající se „vícečládkových kontejnerů na plyn (MEGC) schválených OSN“. Text je převzat ze Vzorových předpisů OSN.

9. V kapitole 6.8 dochází k následujícím změnám:

- odstavec 6.8.2.1.18 vzorec se nahradí následujícím: „ $e_1 = \frac{464 e_0}{\sqrt[3]{(R_{m1} A_1)^2}}$ “
- rovněž vzorec v poznámce pod čarou se nahradí následujícím: „ $e_1 = e_0 \sqrt[3]{\left(\frac{R_{m0} A_0}{R_{m1} A_1}\right)^2}$ “
- pro tloušťku stěny nádrže se nově stanoví, že ať se použije jakýkoliv druh kovu, nesmí být tloušťka stěny nádrže nikdy menší než 4,5 mm.
- v pododdíle 6.8.2.6 týkajícím se cisteren vyrobených podle norem se doplní následující normy:

Použitelné pro pododdíl	Reference	Název dokumentu
6.8.2.4 6.8.3.4	EN 12972:2001 (s výjimkou příloh D a E)	Cisterny pro přepravu nebezpečných věcí – Zkoušky, prohlídky a označení kovových cisteren

- v oddíle 6.8.4 se doplňuje nové zvláštní ustanovení TE 21: „Uzávěry cisteren musejí být chráněny zablokovatelnými čepičkami.“
- v levém sloupci se doplňuje nové zvláštní ustanovení pro konstrukci TT 8 s následujícím zněním:

TT 8	<p>Na nádržích, které jsou schváleny pro přepravu UN 1005 amoniak (čpavek), bezvodý a které jsou vyrobeny z jemnozrné konstrukční oceli s mezí pružnosti podle normy vyšší než 400 N/mm², musí být nejprve podrobeny následující opakované zkoušce podle odstavce 6.8.2.4.2 doplněné o zkoušky povrchových trhlin magnetopráškovým postupem.</p> <p>Na každé nádrži musí být namátkově přezkoušeny (nejméně 20 % podélných svárů) kruhové sváry ve spodní klenbě a sváry všech hrdel, opravených a broušených míst.</p>	
-------------	--	--

- na závěr kapitoly 6.8 se doplní nový pododdíl „6.8.5.4 Odkazy na normy“, který zní:
 „Požadavky pododdílů 6.8.5.2 a 6.8.5.3 se považují za splněné při použití následujících norem:
 EN 1252-1:1998 Kryogenní nádoby – Materiály – část 1: Požadavky na houževnatost při teplotách pod – 80 °C
 EN 1252-2:2001 Kryogenní nádoby – Materiály – část 2: Požadavky na houževnatost při teplotách mezi – 80 °C a – 20 °C.“

Kapitola 6.4 (Požadavky na konstrukci, zkoušení a schvalování kusů a látek třídy 7)

- v kapitole 6.4 byly nově zpracovány podmínky pro kusy typu C. Jedná se o předpisy pro kusy, které jsou shodné s ustanoveními pro leteckou přepravu.

Kapitola 6.5 (Požadavky na konstrukci a zkoušení velkých nádob pro volně ložené látky - IBC)

- došlo k doplnění předpisů, zejména pokud se týká zkoušek a oprav IBC

Část 7 Ustanovení pro přepravu, nakládku, vykládku a manipulaci

1. V kapitole 7.1 dochází k upřesnění odkazů na vyhlášky UIC a to v oddíle **7.1.3** následovně:
„Velké kontejnery, přemístitelné cisterny a nádržkové kontejnery, které odpovídají pojmu „kontejner“ uvedeném v CSC v platném znění nebo vyhláškách UIC 590 (z 1. 1. 1979, 10. vydání, včetně změn č. 1 až 4), 591 (z 1. 1. 1998, 2. vydání), 592-2 (z 1. 7. 1996, 5. vydání), 592-3 (z 1. 1. 1998, 2. vydání) a 592-4 (z 1. 7. 1995, nové vydání)²⁾ smějí být používány pro přepravu nebezpečných věcí pouze tehdy, pokud velký kontejner nebo rám přemístitelné cisterny nebo nádržkového kontejneru splňuje ustanovení CSC nebo požadavky vyhlášek UIC 590, 591, 592-2 až 592-4.“
2. Doplnuje se nová kapitola 7.4 „Ustanovení o přepravě v cisternách“. Text této kapitoly zní:
„Nebezpečná věc smí být přepravována v cisternách pouze tehdy, pokud je ve sloupci 10 nebo 12 tabulky A kapitoly 3.2 uveden kód cisterny nebo příslušný úřad sdělil povolení podle pododdílu 6.7.1.3. Při přepravě musí být dodržena ustanovení kapitoly 4.2 nebo 4.3.“
3. Ustanovení v kapitole 7.5, které se týká ochranných vozů bylo přepracováno následovně:
„7.5.3 Ochranná vzdálenost
Každý vůz nebo velký kontejner, který obsahuje látky nebo předměty třídy 1 a je opatřen velkými nálepkami (Placards) podle vzoru 1, 1.5 nebo 1.6, musí být oddělen ochrannou vzdáleností od vozu nebo velkého kontejneru, které jsou opatřeny velkými nálepkami (Placards) podle vzoru 2.1, 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1 nebo 5.2. Podmínky této ochranné vzdálenosti jsou splněny, pokud mezi talíři nárazníků, popř. mezi stěnami velkých kontejnerů
a) je vzdálenost (odstup) nejméně 18 metrů nebo
b) je vzdálenost (odstup), který odpovídá délce dvou dvouosých nebo jednoho čtyřčlívce víceosého vozu.“

---

²⁾ Vyhlášky UIC jsou publikovány Mezinárodní železniční unii (UIC), Service Publications – 16, rue Jean Rey – F-75015 Paris.

Kapitola 7.5 (Předpisy pro nakládku, vykládku a manipulaci)

- Pro společné nakládání byly vypracovány následující nové podmínky:
  - společné nakládání **airbag-vyvíječů plynů, airbag-modulů** nebo **napínačů pásů** podtřídy 1.4 skupiny snášenlivosti G (UN číslo 0503) s **airbag-vyvíječi plynů, airbag-moduly** nebo **napínači pásů** třídy 9 (UN číslo 3268) je dovoleno.

V řadě publikací Průvodce ČD Cargo již vyšlo:

1. Nabídka služeb (duben 2000)
2. Smluvní přepravní podmínky (červenec 2000)
3. Nálepky k označení nebezpečného zboží (červenec 2000)
4. Železniční vozy pro kombinovanou dopravu (červenec 2000)
5. Podmínky pro přepravu velkých kontejnerů a výměnných nástaveb po železnici (duben 2001)
6. Kombinovaná doprava OSŽD (březen 2001)
7. Informace o změnách RID (květen 2001)
8. Železniční nákladní vozy cizích železničních podniků (březen 2002)
9. Uložení a zajištění nákladu v železničních nákladních vozech (březen 2002)
10. Kombinovaná doprava (březen 2003)
11. Mezinárodní přeprava (duben 2002)
12. Kombinovaná doprava OSŽD (květen 2002)
13. Reklamace škod z železniční nákladní přepravy (květen 2002)
14. Železniční nákladní vozy ČD (leden 2003)
15. Změny v přepravě nebezpečných věcí RID v roce 2003 (březen 2003)

Připravuje se:

Změny v přepravě nebezpečného zboží RID v roce 2003
Nápisy a značky na železničních nákladních vozech
Slovník pojmů z železniční nákladní přepravy a spedice
Nakládání dřeva
Přepravní dozor, problematika zákazů nakládky
Globální odpovědnost na železnici

Publikace lze získat v elektronické podobě na www.cdcargo.cd.cz
nebo na www.jerid.cz (Příručky ČD).

Pro České dráhy, Odbor nákladní dopravy a přepravy, zpracoval a vydal
JERID, spo. s r. o., Kosmonautů 6a, POB 116, 772 11 Olomouc
tel.: 587 439 223, e-mail: jerid@jerid.cz, <http://www.jerid.cz>

Sestavil: Stanislav Hájek, bezpečnostní poradce ČD pro RID
Fotografie na titulní straně: Jan Flieger